

Mel i Sucre

Obra Cultural Balear - Sant Joan

Octubre / 1995 - núm. 184

SANT JOAN VA DIR SÍ

MEL I SUCRE - Octubre, núm. 184. Butlletí informatiu de l'Obra Cultural Balear a Sant Joan.

Local social: carrer de Ramon Llull, 48. 07240 Sant Joan (Mallorca).

Consell de redacció: Guillem Florit, Joan Sastre, Joan Font, Joan Moratinos, Miquel Company.

Tirada actual: 500 exemplars.

Disseny de la capçalera: Jaume Falconer

Coberta: composició sobre explosions nuclears

Contracoberta: composició sobre fotos de la Torrada 95 de Guillem Florit

Dipòsit legal: PM. 49/1983

Els articles publicats a la revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

Els articles originals s'han d'entregar abans de dia 18 del mes en curs.

Nota: S'adverteix als possibles lectors de *Mel i sucre* que aquesta revista, amb els seus escrits i comentaris, pot ferir la sensibilitat dels esperits no acostumats.

EN AQUEST NÚMERO HI TROBAREU

- **Notícies locals**
- **Floricultura**, per Bàrbara Mates
- **Fotos d'antany**, per Gracià Sánchez
- **Ajuntament**, per Joan Sastre
- **100 anys de cinema a Sant Joan**, per Miquel Company
- **Per unes festes ben santjoaneres**, per Josep Estelrich i Costa
- **Ara va de bo. Proves nuclears, qui les vol condemnar!!!**, per Francesc Nicolau
- **Dos dits de seny. La família és la primera transmissora de la fe**, per Sebastià Salom
- **Mel i sucre, dolcet, dolcet**, per Joan Bauçà
- **Onomàstica santjoanera a través d'un llibre de la Guàrdia Marítima (segle XIX (i III))**, per Francesc Canuto
- **Poema sense nom**, per Vicenç de Son Rapinya
- **Meteorologia. «Setembre, o eixuga a fons o arrabassa ponts»**, per Miquel Company i Miquel Alzamora
- **Agenda**

**El consell de redacció
es reunirà dia 25 d'OCTBRE,
a les 21 h, al casal social.
Els col·laboradors
hi estau convidats**

NOTA DE REDACCIÓ

Totes les persones o entitats que se sentin al·ludides pel contingut d'aquesta revista, tenen a la seva disposició una secció de «Cartes al Director» que admet escrits que compleixin les següents condicions:

— L'extensió màxima és un foli mecanografiat a dos espais.

— Les cartes han d'anar signades per l'autor, que ha de ser identificable.

NOTÍCIES LOCALS

El president de la Comunitat Autònoma Cristòfol Soler i part del seu equip visitaren l'Ajuntament de Sant Joan..

— El passat 27 de setembre, el president del Govern Balear, Cristòfol Soler, visità el nostre poble en companyia de Rosa Estaràs, vice-presidenta, Bartomeu Reus, conseller d'Obres Públiques, i de Mariano Socias, conseller d'Agricultura. Aquesta visita s'emmarca en la línia de visites que ha anat fent el nou president als municipis de les Illes. En aquesta visita a la casa de la vila hi assistiren tots els regidors que, cordialment, saludaren el president Soler.

— El passat 4 d'octubre l'equip mòbil del Banc de sang de les Balears es va traslladar per fer-ne una recollida. L'assistència fou nombrosa. Així mateix, el dia 29 d'octubre, tindrà lloc la Festa dels donants de sang de la comarca, segons ja us n'informàvem en números anteriors.

— Continuen les obres de soterrament de les xarxes d'electricitat de GESA. Aquesta campanya, per primera vegada, molt cuidada és aprofitada per molts de santjoaners per arreglar les aceres.

— Els dies 23 i 28, ambdós inclosos, tindrà lloc el període de cobrança dels tributs municipals del 95. L'horari serà de 9 a 14.00 h a l'Ajuntament. Pels qui ho volen fer fora del període reglamentari anterior, ho poden fer des de l'1 d'octubre fins al 30 de novembre a l'oficina de Recaptació de Tributs, c/ Ronda Institut, 12 de Manacor.

De fet, tothom ha rebut del Centre de Gestió Cadastral i Cooperació Tributària de les Balears les actualitzacions de les contribucions que, enguany augmentaren una mitjana del 47.7%, mentre que l'Ajuntament rebaixà el gravamen del 0,45 al 0,32%, perquè l'increment no fos tan fort per als veïnats. Aquesta nova contribució sembla que no es farà efectiva fins l'any 1996.

L'ex-batlle Joan Barceló, des Pujol, és el nou director general de Política Lingüística del Govern Balear.

— Joan Barceló Mates, *des Pujol*, ha estat nomenat recentment Director General de Política Lingüística, que està adscrita a la Conselleria de Cultura, presidida per Bartomeu Rotger. El nomenament va ser efectiu el 14 de setembre. La notícia va ser un dels temes centrals als diaris insulars, ja que aquesta direcció és una de les novetats del nou gabinet Soler.

Joan Barceló, que va ser el primer batlle de la transició a Sant Joan, va sortir elegit l'any 1976, reelegit el 1979 i el 1983 que deixà el càrrec a en Joan Barceló Mesquida. Actualment és tinent de batlle i delegat de Benestar Social a Manacor pel PP, vila a la qual fa una sèrie d'anys on resideix. Joan Barceló, que és llicenciat en Filosofia i Lletres per la Universitat Internacional de Santo Tomàs de Aquino de Roma i diplomad per la UIB, treballa, des de fa anys, com a professor en el col·legi La Puresa de Manacor.

A pesar de la difícil tasca que li espera, desitjam que aquest nomenament sigui pel bé del nostre poble i pel reforçament de la nostra llengua i de la seva promoció. Enhorabona a en Joan des Pujol.

— Des de fa dies es du a terme la tasca d'embelliment del Pou Nou o d'en Balaguer, com a conseqüència de la tasca que es fa de rehabilitació de monuments singulars del poble. L'obra està supervisada pel marger santjoaner Martí Jordà, que dirigeix els treballadors que l'INEM a posat a disposició de l'Ajuntament.

El pou Nou ha sofert un canvi d'imatge.

— Hem rebut el comunicat del Centre Cultural on ens recorda la programació per al curs 1995-96. El Centre Cultural té un espai obert a la promoció i difusió de la música i balls tradicionals i populars, així mateix dona cabuda a altres activitats complementàries relacionades amb la cultura.

Els primers dies d'octubre s'ha iniciat la programació de les activitats del curs 95-96. Per aquest motiu, es dona la benvinguda als nous participants i se'n agraeix la col·laboració i suggeriments. S'informa que la banda de Tambors té els assaigs els dissabtes a les 5 de l'horabaixa.

L'Escola de Balls té dues seccions: els grans tenen les classes els divendres a les 9 del vespre i els més petits, tant nins com nines, els dissabtes a les 4 de l'horabaixa. Les classes de música són

**POUS - CISTERNES - SÍQUIES - DEMOLICIONS
FEINES AMB COMPRESSORS - RETRO
MINIEXCAVADORES**

Gabriel Gayà Morlà

Cooperativa, 5-7
Tel.: 64 78 69. Mòbil: 908 53 58 76
07260-PORRERES

**Encara no
ets voluntari?**

JOVES D'I MALLORCA
PER LA LLINGÜA

des de les 2 a les 6 dels dissabtes. Aquest horari està repartit per grups: veus (cant), dobles cordes (llaüt i bandúrria), flauta i guitarra.

A part d'això, el grup «Aires de Pagesia» té els seus propis assaigs. A més a més, té previst celebrar el XIX aniversari a finals d'octubre, després de les Verges. Unes setmanes més endavant les matances, com també al llarg del curs, tallers, conferències, tertúlies, audicions, etc.

— Durant aquests dies ha estat a exposició pública a l'Ajuntament el llistat dels santjoaners que, juntament amb la resta d'illencs, han participat en el sorteig per formar part dels Tribunals populars que ben prest es posaran en funcionament a l'administració de Justícia.

— Durant el mes de setembre hi hagut moltes tempestes que han tingut efectes negatius, una vegada més, al nostre poble. Un llamp pegà la casa de Joan Fosser a dalt del poble on causà desperfectes greus; a més a més casualment ja no és la primera vegada que hi peguen. A la resta del poble, es produïren desperfectes a aparells elèctrics i de TV.

D'altra banda,enguany hi ha abundància de bolets, no tant d'esclata-sangs, per mor de les precipitacions caigudes durant els dos darrers mesos. Finals de setembre, coincidint amb la festa de Sant Miquel, és temps de verema. Molts santjoaners n'han fet i moltes cases fan olor a vi. Enguany, la qualitat serà regular, ja que el vi serà de grau més baix.

Aquesta vegada no ha estat un fibló, com succeí el mes passat. Els llamps i les tempestes han estat protagonistes del mes de setembre.

— El proper 5 de novembre es representarà a Inca "Una hora de felicitat", tragi-comèdia de l'escriptor català Manuel Veiga, a càrrec de Flor de Cascall Teatre. L'obra inèdita a Mallorca està dirigida a tots els públics i representada en la nostra llengua i consta amb el repartiment següent dels tres únics papers: «La Trini», Antònia Matas, *Rumbet*, «La Mertxe», Margalida Mesquida, de *Can Joan Jordi*, i l'actor, Antoni Bonet, *Síndic*. La responsabilitat artística està sota la direcció de Julio Calabria.

— La Mancomunitat del Pla de Mallorca, amb la col·laboració de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports, el Ministeri d'Educació i Ciència i els Serveis de Formació Soc. Cooperativa han

<p>PLANXA • PINTURA</p> <p>Rafel gaià gaià</p> <p>Gràcies per la seva confiança</p> <p>C/. Solanda, 31 • Tel. 52 65 35</p> <p>07240 - SANT JOAN - Mallorca</p> <p>servei de Grua: Verger Tel. 64 74 01</p> <p>Carrosseria i Pintura Autoritzada</p> <p>GARANTIZAT</p>	 <p>JAUME SASTRE BAUZA Llanterner i Pintor</p> <p>C/ de Josep Rosselló i Ordines Tel.: 52 65 53 Sant Joan</p>
---	--

iniciat els cursos d'Educació d'Adults 1995-96. En el ventall de cursos que es presenten hi ha la possibilitat d'alfabetització, d'aconseguir el Graduat Escolar i altres cursos que van des del punt mallorquí, a perruqueria, fusteria, llengua catalana, etc. Si en voleu saber més informació, us podeu dirigir a l'Ajuntament.

Els contenidors de ferralla són al clot de la Farinera d'en Karmany.

— Volem rectificar una notícia que el mes passat havíem redactat erròniament, en la qual es deia que els contenidors de ferralla que l'Ajuntament tenia a la creu d'en Reüll s'havien traslladat als Quatre Vents. La realitat és que havia de dir que els dits contenidors s'han duit al clot de la Farinera Nova -d'en Karmany.

— La Coral Universitat de les Illes Balears, dirigida pel santjoaner Joan Company, va donar diversos concerts a l'illa de Menorca, en els quals s'aconseguí un èxit musical brillant. Una de les composicions que interpretaren fou el Rèquiem de Fauré.

— Aquests mesos han estat notícia els accidents casolans derivats d'investides de cans. La nina M^a del Pilar Jaume, filla de Cati Jordi, el passat 10 de setembre, fou atacada pel ca de la possessió de Son Gil, on viuen els seus padrins. La nina fou curada de les mossegades a la Policlínica Miramar.

D'altra banda, el nin Antoni-Miquel Bauçà Company, fill de na Cati Turricana, tingué un denou amb el ca dels seus oncles. De tota manera sembla que les ferides que es produí no foren absolutament imputables al ca en qüestió. El nin va ser ingressat a la Residència de Son Dureta, on hagué de ser intervingut quirúrgicament.

Durant el mes de setembre, els joves Pedro Mestre, *Batxà*, i Rafel Bauçà, *de Son Duran*, sofriren un espectacular accident a la carretera de Petra. D'altra banda, en Joan Magro fou investit per darrere a les rodalies d'Algaida, a causa de la qual sofrí una petita ferida i greus desperfectes en el cotxe que conduïa.

— La Mancomunitat Pla de Mallorca organitza el I Torneig Futbol Sala en el que hi poden participar equips de futbol sala integrants dels municipis de la Mancomunitat. La pre-inscripció es pot fer als respectius ajuntaments fins el 20 d'octubre i el preu de la inscripció serà de 12.000 ptes. El torneig es regirà segons les normes de la FIFUSA.

 "la Caixa"

AGÈNCIA DE
SANT JOAN

Carrer Bellavista, 38

Tel.: 52 60 78

PLANTERS i ORNAMENTALS
NICOLAU

C/ de Ramon Llull, 52
07240 Sant Joan
Tel.: 56 03 46
52 61 87 (part.)

PLANTERS

NICOLAU

ORNAMENTALS

— Durant el mes de setembre el grup Aires de PAGESIA va visitar Alemanya, com a resposta a la visita que l'agrupació ens va retre durant el mes d'agost. El resultat d'aquest intercanvi va ser molt positiu, ja que l'actuació del grup santjoaner estava emmarcada en una fira de balls regionals europeus. Aquestes intervencions varen ser recollides a la premsa alemanya del dia.

— Ja comença a ser tradició que nins del nostre poble ingressin de blauets al monestir de Lluc. El darrer ingrés havia estat en Guillem Serra Bou, mentre que ara és el fill d'en Toni i na Magdalena de Can Fiol, n'Antoni Bauçà Bauçà.

— Segons publicava la premsa insular els dies 7 i 8 d'octubre, el Consell Insular de Mallorca ha presentat al·legacions al pla de Normes Subsidiàries del nostre poble. Aquestes van dirigitades, sobretot, a la construcció de casetes de foravila.

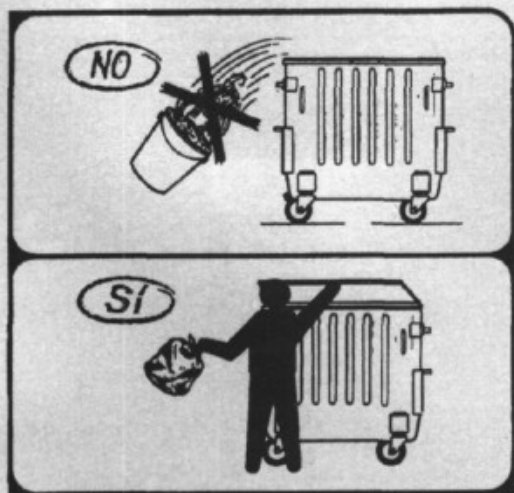
— La Biblioteca Pare Rafel Ginard i l'OCB organitzen una conferència de Cosme Aguiló sobre "Bolets, llengua i cultura popular" per al 4 de novembre a la Casa de Cultura. També hi haurà una exposició de bolets, organitzada per l'OCB, sempre que les condicions meteorològiques en permetin la recerca.

— En motiu de la Torrada 95 visitaren el nostre poble diverses atraccions de fira que han fet passar una estona d'entreteniment als nostre al·lots, malgrat que els renous hagin estat negatius per als veinats de la plaça de la Constitució.

Rassige Tanzeinlagen bereicherten gestern den Winzerfestumzug in Bingen
Bild Uwe Stotz

La premsa alemanya es va fer ressò de les actuacions d'Aires de PAGESIA durant la seva estada en aquell país.

POSAU ELS FEMS DINS LES BOSSES

Per al vidre, paper i ferralla
emprau els contenidors especials

La recollida es farà els
dimarts, dijous i diumenges al vespre

AJUNTAMENT DE SANTJOAN

**SI TENIU
FOTOGRAFIES
ANTIGUES**

(anterior als anys setanta)

feis-ho saber a
Gracià Sànchez

Hem començat una nova secció:

**FOTOGRAFIES
D'ANTANY**

La Torrada del 1995 congregà un milenar de persones de tot Mallorca.

Pel que fa als actes de la Torrada 95, que va tenir lloc el dia 7 d'octubre, foren els següents: amollada de coets, sortida de dimonis, caps-grossos i xeremiers, encesa de torradores, sopar tot el vespre i actuacions musicals fins a altes hores del la matinada. L'assistència de públic, molt vingut de fora poble, va ser més o menys la mateixa que la de l'any passat. Hem de remarcar que una càmera de Canal 4 va fer un reportatge de la festa i entrevistà el batle Mora. La festa anava a compte dels bars Ca na Mates, Es Centro, Can Fiol, Can Tronca i el pub Diàlegs.

— El claustre de professors del col·legi públic Son Juny ha quedat compost per 7 mestres: Apol·lònia Crespí, F. Xavier Moratinos, Joan Morey, Josep Lluís Morales, Josep Roig, Nadal Obrador Maimó que ocupa plaça de 3r/4t. Cal afegir-hi, a més a més, el professorat de Religió, integrat per Onofre Torres i Joana Ferragut.

— Antoni Karmany va participar a les proves del Campionat del Món realitzades el dia 26 d'agost, vora la ciutat d'Insbruck (Àustria). Al final, el ciclista santjoaner es va fer amb la setena plaça amb el

mateix temps que el campió.

D'altra banda, n'Antoni obtingué la primera plaça a la Copa d'Europa que es va fer a Palma.

El jove santjoaner Pep Gayà, *Solander*, guanyà el Critèrium Mercat de l'Olivar a la categoria d'aficionats.

— Carles Costa i Salom, autor de *Sant Joan, un temps*, ens ha fet arribar uns afegitons al seu llibre que recollim:

«Foren dimonis de Sant Joan

»Un tal Guillem, un poc parent del pare de mestre Antoni Blanc, potser de malnom *Cremat*, que

Antoni Karmany continua la seva trajectòria triomfant també en l'etapa de veterà.

FERRERIA

Pedro Mestre

PORTES BASCULANTS :- BARRERES
BALCONS :- FERRO RUSTIC
FERRERIA AGRICOLA :- AUTOMATISMES

C/. Jaume Mas Noquera. 23
Tels. 52 65 11 - 52 60 63 07240 SANT JOAN

Ferreteria de Sineu

C/ des Bous, 15
Tel.: 52 65 33
07240 Sineu

Ferreteria de Sant Joan

C/ de Palma, 17
Tel.: 52 65 33
07240 Sant Joan

Lloguer de maquinària,
còpies de claus al moment,
venda d'eines, bricolatge,
pintures, reg, maquinària...

vivia a la casa que fa cantonada entre els carrers Mirador i el que va a ca les Tronques.

»També el sen Regalat, un home casat amb madò Regalada, una santjoanera que vivia a la casa on després es va construir el cine, entre el cafè de Can Parric i la rectoria. D'ell m'han contat aquesta glosa:

L'amo en Mateu Regalat
que habita dins Son Siurana
a tothom que enquantra demana
mistros, paper i tabac.

»Del dimoni de Llorito, el sen Bernat Corredor, aquestes altres:

Som el dimoni Major
President de l'Audiència
i a tots vos faré sentència
i vos posaré a preferència
si feis bo amb en Corredor.

Mestre Bernat Corredor
no és dels homes més virolles
amb dues gafes i quatre olles
sap viure com un senyor.

*Pep Gayà, Solander, fou el guanyador del Critèrium
Mercat de l'Olivar.*

FLORICULTURA

Al començament del mes d'octubre, amb les primeres saons de la tardor, en el món de la jardineria hem de tenir present tot el que fa referència a flors i ramells. És ara temps de sembrar amb terra ben entrecavada lliure de pedreny i un poquet abonada, dic un poquet, perquè s'altre poquet escau més be si li hi posam quan ses plantes creixen. Per tant és temps de sembrar quasi tota casta de lliris, o sia tot el que té "cabeça" o arrel "bulbosa", lliris de Sant Josep i d'aigua, lliris d'Holanda, violes, narcisos, jacints, pèsols d'olor, llevamans, rovelles, francesilles, ginestes, gladiols, malgrat que aquests se'n sembren tot l'any dins hivernacles, esqueixos de clavell o clavellines. Una cosa molt important és que tot el que se sembra de "cabeça", si aquestes es posen l hora amb aigua tenen un millor arrelament, principalment les francesilles i anemones. Aquesta època de l'any se sembra molta cosa, o sia, tot el que ha de florir per primavera.

Bàrbara Mates Sastre

HIPER MALLORCA

HiperCentro SUPERMERCADO XMS

OFERTAS

DEL 29 DE SEPTIEMBRE AL 12 DE OCTUBRE

NUEVO
con reactivador del color

Micolor

675

Micolor 2500 GR. LIMINA LA SUCIEDAD REAVIVA LOS COLORES

IGC GARCIA GARRON

Don Garcia

VINO DON GARCIA BRICK 1 L.

BIANCO WHITE, BLANC, WEISS

IGC GARCIA GARRON

Don Garcia

IGC GARCIA GARRON

Don Garcia

ROSA DO ROSE, ROSE, ROSA

TINTO RED, BOUGE, ROT

109

298

LA ESPAÑOLA

ACEITUNAS BOLLINHAS DE ANCHOA

LA ESPAÑOLA

ACEITUNAS BOLLINHAS DE ANCHOA

ACEITUNA BIPACK 450 GR. LA ESPAÑOLA

PAÑALES DODOT DATEANDO 36 U. ACOSTADO 40 U.

DODOT

ULTRA SECO

DODOT

ULTRA SECO

1360

DODOT

ULTRA SECO

DODOT

ULTRA SECO

PAPEL HIGIENICO MARPEL PACK-4 U.

4 ROLLOS TISSUE

TOP marpel

138

CORAL VAJILLAS 1 L.

CUIDA SUS MANOS

VAJILLAS

87

69

Tomate Natural Triturado Extra

ORLANDO

TOMATE NATURAL TRITURADO 1 KG. ORLANDO

79

LECHE DESNATADA

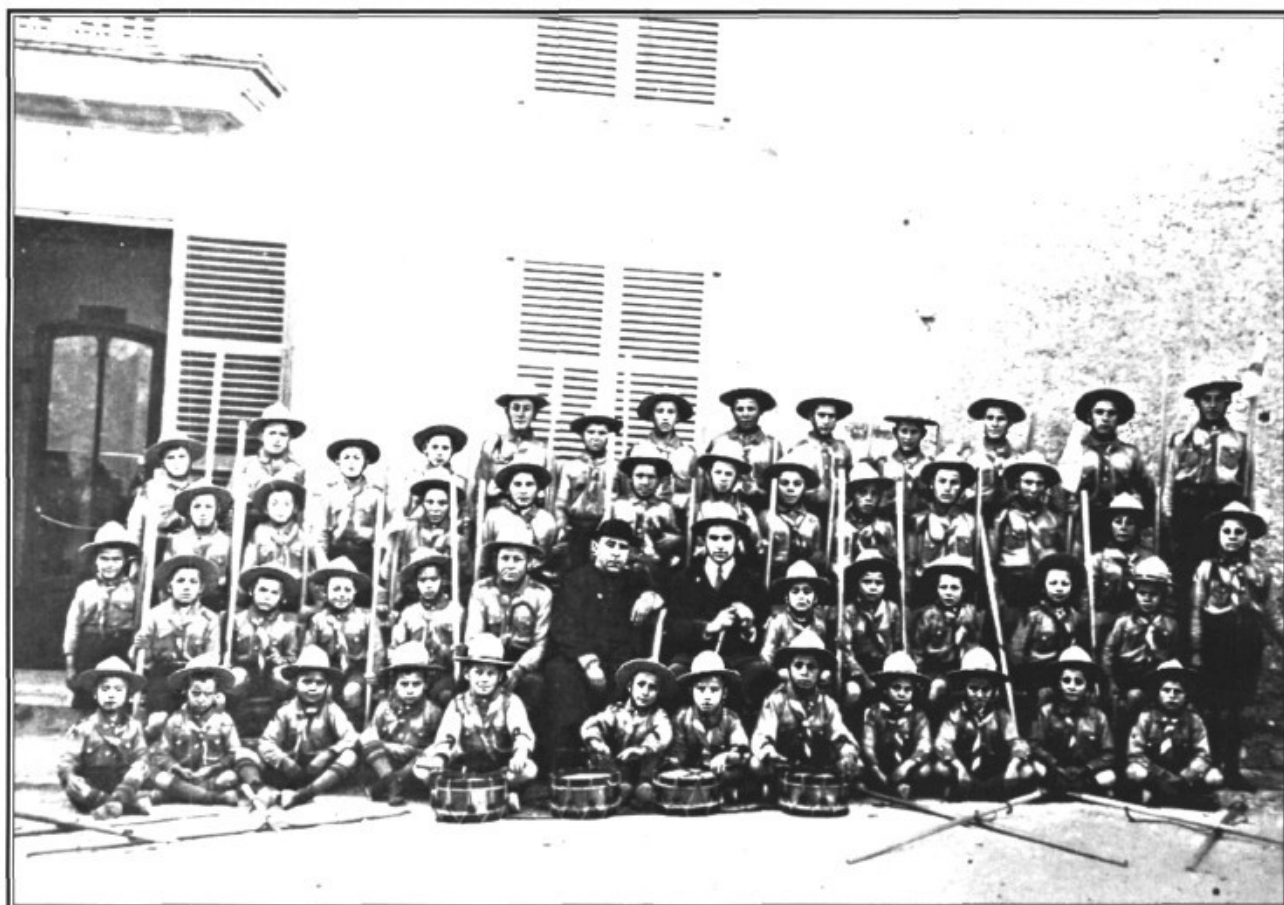
LIGERES

con vitaminas A, D y E

LECHE VITAMINADA BRICK 1 L. LIGERESA

FOTOS D' ANTANY

*E*ls Exploradors va ser un moviment juvenil que, dins l'àmbit del moviment scout (o escolta) creat a Gran Bretanya, va aparèixer a Mallorca a principis d'aquest segle, impulsat pel moviment catòlic. A Sant Joan, es crearen «Els Exploradors» el 1919, impulsats per Mn. Francesc Mas i amb el suport del mestre Josep Rosselló Ordines. Durant els anys 20, realitzaren nombroses activitats i animaren en gran manera la vida del poble. Durant el temps que organitzaren activitats a Sant Joan, foren molts els nins santjoaners que s'hi integraren.

*S*i voleu saber més coses sobre aquest tema, en el llibre publicat recentment Sant Joan, un temps, de C. Costa, pàg. 86-90, trobareu més dades, i ben segur que en aquesta fotografia dels exploradors hi ha algun parent o conegut vostre. En el llibre esmentat hi ha els noms de tots els integrants del grup i, si voleu, podreu intentar reconèixer-los en aquesta fotografia de principis dels anys 20.

Gracià Sànchez

(Foto per gentilesa de G. M.)

A J U N T A M E N T

Sessió ordinària de dia 3 d'octubre de 1995, convocada per a les 8 i mitja del vespre, va començar amb un poc de retard amb una nul·la assistència de públic. Hi assistiren tots els regidors, encara que Amador Bauçà va arribar uns minuts més tard.

1. *Lectura i aprovació, si pertoca, de l'acta de la sessió anterior.*

Va ser aprovada per unanimitat.

2. *Informe de les resolucions dictades pel batle des de la darrera sessió.*

L'Ajuntament ha aprovat la pavimentació d'alguns carrers de Sant Joan per un total de 10 milions de pessetes.

Secretaria va informar que el batle havia dictat els decrets següents:

- Dia 31/07: concessió de 10 llicències d'obres a particulars.

- Dia 31/08: aprovació dels padrons fiscals per a 1995 de l'impost sobre vehicles de tracció mecànica (5.223.560 ptes.) i activitats de caça, taxes de recollida de fems, cementiri i clavegueram (2.963.211 ptes.)

- Dia 31/08: concessió de 7 llicències d'obres a particulars.

- Dia 01/09: aprovació del padró fiscal sobre béns immobles 1995 (9.191.371 ptes.)

- Dia 08/09: autorització a un particular per creuar amb xarxa elèctrica un camí rural.

- Dia 15/09: aprovació de les quotes d'abastament d'aigua del segon trimestre del 95, per un total de 2.680.650 ptes. (inclou 894.595 ptes. de cànon de sanejament i 157.525 ptes. d'IVA).

- Dia 25/09: concessió de 10 llicències d'obres a particulars.

3. *Informació sobre l'estat de tramitació de les Normes Subsidiàries.*

L'assessor jurídic va informar que finalment la cosa va envant, que ja s'han discutit pels tècnics de Comissió Insular d'Urbanisme (organisme del Consell Insular de Mallorca). Encara falta passar una sèrie de tràmits legals, però la cosa va envant.

4. *Constitució de fiança pel regidor tesorero.*

L'assessor jurídic va informar que havia executat, per encàrrec del batle, una gestió amb una sèrie d'entitats, i que finalment la Caixa d'Estalvis 'Sa Nostra' havia ofert constituir la fiança preceptiva de 200.000 ptes., pels quatre anys que dura la legislatura, cobrint una comissió de 5.000 ptes., sense interessos.

5. *Liquidació de les passades festes d'estiu.*

El batle va informar que el pressupost total havia estat de 3.368.522 ptes., de les quals s'han de descomptar 120.000 ptes. del lloguer del bar de la verbena, la subvenció de 100.000 ptes. per a trofeus de la Conselleria de Cultura i Esports, l'aportació de 25.000 d'«Els Calderers», la de 20.000 de la «Banca March» i de «la Caixa», i

5.000 de quotes cobrades a torroneres i altres. En total varen costar a l'ajuntament 3.078.522 ptes.

La primera autoritat també va informar que els papers serien a secretaria per a qualsevol aclariment o consulta, i eren a disposició de qualsevol persona que s'hi interessàs.

6. Compra d'una moto Vespa.

La Comissió Informativa d'Assumptes Generals, en reunió del dia 26/07, va acordar proposar al Ple la compra d'aquest vehicle, tot aprofitant una subvenció de la Conselleria de Governació del Govern Balear per la compra de material divers per a la Policia Local. Així la Vespa en qüestió costarà 268.000 ptes., de les quals n'hi haurà 200.000 de subvenció. L'Ajuntament en pagarà les 68.000 restants i les despeses de posar-la en condicions de circular (matriculació, assegurança...).

7. Pla d'Obres i Serveis del CIM 1996.

La mateixa comissió informativa del dia 26/07 va acordar proposar al Ple la inclusió a aquest pla de l'obra «Execució de la fase B del projecte de pavimentació asfàltica de carrers de Sant Joan, primera fase», amb una subvenció del 80% sobre el pressupost d'aproximadament 10 milions de pessetes.

El punt va ser aprovat per unanimitat.

8. Subvenció per l'Obra Cultural Balear.

La Comissió del 26/07 va acordar també proposar al Ple la concessió a l'Obra Cultural Balear, grup Camina Caminaràs, una subvenció de 90.000 ptes. per realitzar activitats per a infants en horari extraescolar, a condició que aquest grup prengui al seu càrrec l'organització de la Rua 1996.

Francesc Nicolau va demanar un aclariment sobre aquesta condició que ha posat l'Ajuntament, ja que segons ell la sol·licitud de la subvenció no era per a aquest tema. El batle va dir que ja havia parlat amb uns representants del grup «Camina Caminaràs» i que ja estaven entesos.

El punt es va aprovar per unanimitat.

Abans de passar al punt vuitè, Precs i preguntes, el portaveu del PSM Francesc Nicolau va proposar al Ple que prengués en consideració una moció d'urgència de condemna de les proves nuclears que França realitza al Pacífic sud. Francesc Nicolau va exposar que aquesta moció l'havia presentada amb temps suficient perquè anàs dins l'ordre del dia actual, i vist que no hi va figurar, va sol·licitar la seva declaració d'urgència. Es passà a votació, i s'acordà per unanimitat acceptar la urgència.

Moció d'urgència: condemna de les proves nuclears que el president francès Jacques Chirac ha autoritzat a Mururoa.

Francesc Nicolau va llegir íntegrament la moció i en va defensar l'aprovació. Es va passar a votació, amb el resultat de 5 vots en contra (PP), una abstenció (J. Matas, del PP) i 3 vots a favor (2 PSM i 1 UM), de manera que la moció va ser desestimada.

El vot d'UM era condicionat al fet que se suprimís del text de la moció el punt referit al dret d'autodeterminació dels pobles i el portaveu del PP no va donar cap explicació sobre els seus 5 vots negatius ni sobre l'abstenció.

8. Precs i preguntes.

Hi va haver dues intervencions de Francesc Nicolau i una d'Amador Bauçà.

RESTAURANT

SA TORRE DE S'AIGO

Carrer de l'Amistat
Tel.: 52 63 00
Sant Joan

 BANCA MARCH

C/ de Mestre Mas, 11
Tel.: 52 60 66
07240 Sant Joan

FRANCESC NICOLAU:

- Va demanar aclariments sobre per què la moció contra les proves nuclears no figurava a l'ordre del dia, quan ell l'havia presentada amb temps suficient. El batle va passar la consulta a l'assessor jurídic, que va dir que l'ordre del dia el confecciona el batle i que fins ara just hi havien figurat els punts que la comissió informativa pertinent havia informat favorablement, i, com que a aquest punt el PP s'hi va oposar, el batle no l'hi havia inclòs.

Francesc Nicolau va demanar a l'assessor que li especificàs si una comissió informativa o el batle tenen la facultat de dir si un punt proposat per un regidor o un grup polític pot anar o no a l'ordre del dia. L'assessor jurídic Rafel Bauzà va dir que estudiaria la llei i que en faria un informe per escrit.

- Va informar a tots els assistents, i especialment al batle, que el dia anterior al Ple s'havia personat a secretaria per consultar els assumptes que s'havien de tractar al Ple i hi va trobar una sèrie d'anomalies:

Just hi havia dos decrets de concessió de llicències d'obres, i a la sessió es va informar que se n'havien aprovat tres, i que aquest darrer,

que no figurava dins la carpeta era suficientment important, perquè constava de 10 llicències d'obres a particulars.

La liquidació de les festes tampoc no hi era, a la carpeta.

A l'expedient de les llicències d'obres aprovades hi falta un informe del secretari.

Sobre les dues primeres l'assessor jurídic va dir que era possible que mancassin aquests papers i sobre la darrera que si consta la firma del secretari, es considera que l'informe és favorable.

AMADOR BAUÇÀ:

- Va recordar la visita que el President de la CAIB va fer al nostre poble setmanes abans i va manifestar la seva satisfacció per la bona acollida que va tenir per part del President la seva proposta de posar una línia d'autocar que uneixi Sant Joan amb Manacor, de cara a facilitar els desplaçaments al nou hospital quan estigui en funcionament.

També va recordar que durant la campanya electoral un component de l'anterior equip de govern l'havia tractat de «loco» per fer aquesta proposta a un debat radiofònic.

Joan Sastre

IMPORTANT

Ajuntament de Sant Joan

REVISIÓ DE VALORS CADASTRALS

Amb efectes de l'1 de gener de 1996, el Centre de Gestió Cadastral i Cooperació Tributària de Balears ha revisat els valors actuals de les finques i solars urbans del terme municipal, augmentant-los una mitja del 47,753 per 100.

A fi de minorar la repercussió d'aquest increment de valors en la quota de l'impost sobre Béns Immobles de Naturalesa Urbana de 1996, en sessió del passat 1 d'agost l'Ajuntament canvià el tipus de gravamen, rebaixant-lo del 0,45% al 0,32%.

Durant aquest mes de setembre i també en els mesos d'octubre i novembre, es faran les notificacions individuals dels nous valors cadastrals i quota del Tribut per al proper any 1996. Durant aquest període i en els baixos de l'Ajuntament, cada divendres al matí hi haurà personal especialitzat per atendre les consultes i aclariments que el contribuent tenguí a bé fer-li.

Sant Joan, 15 de setembre de 1995

BIBLIOTEQUES DE MALLORCA

Centre Coordinador

Biblioteca Pública Pare Rafel Ginard

La Fundació «la Caixa» ens ha ofert una relació de possibles conferències. Per aquesta temporada, la Biblioteca ha programat conjuntament amb l'OCB de Sant Joan una conferència i una exposició.

LA CONFERÈNCIA:

Bolets, llengua i cultura popular, a càrrec de Cosme Aguiló

L'EXPOSICIÓ:

Bolets del nostre entorn, que anirà a càrrec de l'OCB

El dia 4 de novembre a les 8 del vespre a la Casa de Cultura

Horari de tardor-hivern 95

Biblioteca i Arxiu Municipal

Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte
5 a 7	tancat	5 a 7	10 a 12	5 a 7	10 a 13
Horabaixa		Horabaixa	Matí	Horabaixa	Matí

**Consell Insular
de Mallorca**

100 ANYS DE CINEMA A SANT JOAN

La història del cine a Sant Joan contempla diverses fases o èpoques, en que podem diferenciar la ubicació del lloc, els empresaris que se n'han fet càrrec, els avenços tecnològics, etc. D'altres aspectes importants són la vertadera evolució dels films, el pas del cine mut al sonor i de la seva projecció al Teatre Centre Catòlic.

No ens aturarem en aquest esbós a destacar tots aquests fets que, per no ser tractats avui, són essencials per entendre la història del cine a Sant Joan. Avui ens aturarem a una època en què la projecció de cine era costosa, i que l'empenta projectada per l'associació del *Nuestro Club*, possibilità que es realitzassin nombroses i variades funcions de cine al malaurat Teatre Centre Catòlic. En aquest breu període que analitzarem podrem recordar, a través dels documents estudiats, diverses referències de com era la vida social del poble durant el període 1932-33. Aquest període és el que ens ha deixat amb moltíssima documentació i programes en Francesc Oliver dels Calderers, epd.

El període analitzat —que gairebé, comprèn l'any— en aquest esbós és en certa manera una reivindicació del dinamisme de *Nuestro Club*, sota la iniciativa del qual, durant aquest temps, es varen realitzar, entre estrenes teatrals i cinematogràfiques, 49 funcions que tingueren un balanç de 9.957 espectadors i un dèficit de global de 656, 7 ptes, quantitat que es presentava al balanç de final de

temporada. Els documents que hem repassat tenien el vist i plau del comptable de l'entitat, el metge Gabriel Verger.

Les dificultats per a les projeccions cinematogràfiques durant aquest període eren extraordinàriament penoses. En aquest estat de penúria per poder tenir tots els elements per a les representacions o projeccions de les pel·lícules s'hi ha d'afegir el fet del control que exercien les forces dirigents del poble. Hem de recordar

que durant les projeccions d'aquests films, quan hi havia una besada entre dos enamorats o compromesos, de vegades, s'aturava la projecció i un home, que no hem pogut saber el nom del qual, s'aixecava i justificava el fet en què eren més o menys parents.

Projecció de les pel·lícules

Les pel·lícules es llogaven a les empreses següents: *Cinematografia Verdaguer*, empresa barcelonina, la qual era la principal subministradora de films, que els deixava en concepte de lloguer aproximadament una setmana; a la Compañia Cinematográfica FRE Sdad. Ltda, amb seu a Palma; a

l'Agència UFA, també de Palma i, també, a l'empresa García-Segura de Palma que, els exigia un període retorn de dos dies, entre lliurament i devolució.

Els programes que servien per a la difusió de la pel·lícula s'encarregaven a la coneguda Casa Roca de Palma, enviament que era encarregat a Guillem Mas. També eren encarregats a aquesta

Programa de les pel·lícules que s'oferien el 6 de febrer del 1932.

casa tota la sèrie de tiquets per a les entrades, talonaris de colors taronja i violeta que estaven classificats com a: *media entrada, invitación, butaca socio, butaca, silla*. Hem trobat, també, que es feien tiquets que servien per a tot el mes, mentre que els socis de *Nuestro Club* tenien unes paperetes acreditatives. Els enviaments de tot aquests embalums es feia a través del camió del cafè Can Salat o a través del garatge Sport, propietat de Francesc Oliver dels Calderers.

Ingresos		Gastos	
Pal. abonados	7 -a- 0'45 - 3'15 Pts.	Alquiler de programa	20'00 Pts.
Pal. socios.	5 -a- 0'25 - 1'25 "	Ant ^a Gayá	5'00 "
Butacas	31 -a- 0'45 - 13'9b "	Ramón Gayá	5'00a "
But. soc.	88 -a- 0'20 - 7'00 "	Perdre Mayol	2'50 "
General	27 -a- 0'30 - 8'10 "	Ant ^a Bonet	2'00 "
Med. entr.	8 -a- 0'20 - 1'60 "	Juan Morey	2'00 "
Espectadores	106 mas	José Font	2'00 "
Los de general	35'05 Pts.		
		Total	38'50 Pts.
Exceso	58'50 Pts.		
Ingresos	25'05 "		
Déficit	3'45 Pts.		

F. 46
San Juan 17 Junio 1933
El Contador
[Firma]

Fitxa periòdica de cada funció de cine. La firma és de Gabriel Verger.

Les pel·lícules que es projectaren, durant aquest període, pertanyien, majoritàriament, al gènere mut i varen ser les següents:

<i>El Faquir indio</i> 3-XI-32	<i>Tierra prometida</i> 22-I-33	<i>Trapezio</i> 23-IV-33
<i>La venganza de Grimilda</i> 13-XI-32	<i>El Corsario</i> 29-I-33	<i>Dolor de callar</i>
<i>La ley equivocada</i> 13-XI-32	<i>El violinista de Florencia</i> 29-I-33	7-V-33
<i>El Caballero Misterioso</i> 27-XI-32 / 4-XII-32 / 11-XII-32 / 18-XII-32	<i>La pequeña telefonista</i> 2-II-33	<i>Buscando un corazón</i> 14-V-33
<i>Mujeres y caballos</i> 25-XII-32	<i>Huyendo ante el amor</i> 5-II-33	<i>Rey de los corsarios</i> 21-V-33 / 25-V-33
<i>La mujeres mandan</i> 25-XII-32	<i>La mina de oro</i> 12-II-33	<i>Por una mirada de Ruten</i> 24-V-33
<i>Chiquitín de la casa</i> 25-XII-32	<i>Corazón de madre</i> 12-II-33	<i>Grock rey de los clons</i> 25-V-33
<i>Noche trágica</i> 1-I-33	<i>Correo de napoleón</i> 5-III-33	<i>El cacique</i> 28-V-33
<i>Sorpresas del forastero</i> 1-I-33	<i>Tres horas de vida</i> 12-III-33	<i>El galanteador</i> 5-VI-33
<i>Agua va</i> 1-I-33	<i>Amor de Hermano</i> 19-III-33	<i>Cura de aldea</i> 11-VI-33
<i>El mercado del amor</i> 6-I-33	<i>Reputación de Aurora</i> 25-III-33	<i>Estudiantes y modistillas</i> 15-VI-33
<i>La huerfanita millonaria</i> 8-I-33	<i>Correo del Oeste</i> 25-III-33	<i>Sin escudo ni blasón</i> 18-VI-33
<i>Ángeles del hogar</i> 15-I-33	<i>Húsares de Reyna</i> 2-IV-33	
<i>Llamas de juventud</i> 17-I-33	<i>Ámame</i> 18-IV-33	
<i>Miss Desden</i> 20-I-33	<i>El mundo es mío</i> 18-IV-33	

Teatro de "Nuestro Club"
SAN JUAN

Funciones de Cine
para el Domingo 12 de Febrero de 1933 - A las 4 tarde

1.° PERIQUITO EN EL INFIERNO
DIBUJOS ANIMADOS

2.°

LA MINA DE ORO

Gran drama en 7 partes por el «AS» de los Caballistas
◆◆◆ TOM MIX ◆◆◆
y su famosa caballo «MALA-CARA»

3.° CANUTO AS DE GOLF
CÓMICA EN 2 PARTES

NOCHE A LAS 8

Además del programa de la tarde se proyectará la superproducción de gran fuerza dramática por la exitosa actriz **MARIA JACOBINI**

CORAZÓN DE MADRE

PRECIOS EN TAQUILLA

Programa de les pel·lícules que s'oferien el 12 de febrer del 1933.

A més d'aquestes projeccions, completaven el programa drames i representacions còmiques que, normalment, estaven protagonitzades per l'actor Harold Lloyd (*El vértigo*) o cintes de dibuixos animats. D'entre els actors més destacats, hem de recordar a Lupino Lane, protagonista a *Joven desventurado*, així com de *Agua va*; Sue Carol a la superproducció *Querer es poder*; el famós Jean Angelo com a *Rey de los corsarios*; a Tom Tyler a *Por la fuerza de los puños* i a *Los Falsificadores*; Paul Richter a *Trapezio*; Billie Dove al film *Húsares de la reina* i a *Sin escudo ni blasón* i dones com la Maria Jacobini i na Jacqueline Logan, artistes de les més polifacètiques que apareixien a molts de films.

Els programes que il·lustraven les representacions eren d'un llenguatge moral i ètic, que avui ens produeix esclatera de rialles. De fet, podem llegir al programa de 13 de novembre de 1932:

«Completarán el programa el drama del Oeste en 2 partes

LA LEY EQUIVOCADA

por el intrépido caballista LEO MALONEY y

la chistosa cómica en 2 partes de risa continua
DOMINGO DIA DE RESPINGO
por la nueva pandilla»

La majoria d'aquestes 35 funcions tenien un benefici variable, però important, ja que el dèficit afrontat pel teatre superava amb molt al generat pel cine, ja fos per les necessitats de lloguer de decorats, lloguers de pianos, etc.

La pel·lícula que menys assistència de públic va tenir fou *El cacique*, amb un dèficit de 13,45 ptes., mentre que *El Caballero misterioso* tingué un èxit de públic notable i els resultats econòmics varen ser molt positius.

Encarregats i ajudants

Dins tot aquest entramat organitzatiu per a les representacions i projeccions dels films, hi participaven persones que duïen els programes de Palma a Sant Joan, els encarregats de taquilla, els maquinistes que s'encarregaven del carbó, etc. Entre les persones que treballaven directament hi havia en Pere Mayol, n'Antoni Bonet, en Joan Morey, en Ramon Gayà, n'Antoni Gayà, en Josep Font i en Guillem Mas, el qual s'encarregava de portar tot els programes de la temporada.

A la documentació que hem pogut repassar als balanços econòmics de l'entitat, la partida de carbó per a la màquina sen duia un 10% de les despeses, mentre que el lloguer del Teatre pagat al rector Mas representava el 50 % de les despeses, exactament 1000 ptes. Puntualment, a cada funció cinematogràfica hi havia unes despeses fixes que estaven distribuïdes més o menys de la següent manera: lloguer de programa, sol·licitar el corrent elèctric i la supervisió del mecànic, els programes de propaganda que, moltes vegades, no es repartien. Llavors hi havia els jornals que se pagaven a tots els anteriorment citats, quantitat que variava en funció de les projeccions i altres coses fetes al llarg de la projecció.

Hem vist que el període analitzat va ser breu en temps, però, intens en producció i dinamisme, la qual cosa mostra que els resultats —parlarem de l'any 1932-33— varen ser molt notables.

En definitiva, ha quedat demostrat que la tasca realitzada per Nuestro Club va ser enorme, tant pel que fa al teatre com al cine, al poble de Sant Joan.

Miquel Company Florit

PER UNES FESTES BEN SANTJOANERES

(Sermó en l'Ofici de la festa patronal, 29 d'agost de 1995)

Cada poble té els seus propis signes d'identitat; signes d'identitat, que són aquelles coses que identifiquen els membres d'un mateix poble, aquelles coses que un poble determinat considera com a seves i que el diferencien d'altres pobles, allò que desperta un mateix interès, compartit pels naturals o veïns d'una mateixa vila.

Per posar uns exemples, diríem que pels santjoaners són signes d'identitat el Quart Diumenge, la Mare de Déu de Consolació, el puig de Sant Nofre, el xotet amb la banderola de l'escut, el to pascal que se canta a l'església en temps de Pasqua... Els externs diuen que un signe d'identitat santjoanera són els peus amples.

M'he deixat aposta un dels més qualificats signes d'identitat per als santjoaners: el nostre patró sant Joan Baptista, i la seva doble festa anyal: sant Joan de Juny i sant Joan Degollat.

Les festes populars de Sant Joan són, sens dubte, una de les relíquies més antigues de la nostra vila. És casi segur que començaren a celebrar-se en temps del rei En Jaume, a mitjan segle XIII, quan es va edificar, damunt el turó que avui anomenam de Consolació, la primera capella, dedicada a sant Joan Baptista. Podem, però, afirmar amb tota certesa que se celebraven en el segle XV, perquè d'aquesta celebració en tenim proves documentals.

El document més antic, dels trobats fins ara, que parla de les festes patronals, és de l'any 1498. Com cada any, els jurats de la Universitat i Vila de Sant Joan, que així era com s'anomenaven aleshores els qui avui anomenam regidors de l'Ajuntament, llogaren joglars, és a dir, músics professionals que anaven pels pobles per sonar, cantar i animar les festes locals. A l'hora de pagar-los, s'havien acabat els diners arreplegats pels obrers en la capta pel poble i en les subhastes del ball de la festa, i el vicari de la parròquia, que era llavors Mn. Joan Mascaró, va bestreure la gratificació contractada amb els joglars: una lliura i dotze sous. Pel mes d'abril de l'any següent, el vicari Mascaró encara no havia cobrat els diners que havia bestret, i reclamava dels jurats aquella quantitat, amb un document que dona fe de la celebració de les festes patronals, fa cinc-cents anys.

En el nostre arxiu municipal s'hi guarden els llibres de determinacions o actes de Consells de la

Cal que les festes siguin un fet diferenciador de cada poble.

Universitat i Vila de Sant Joan. El llibre més antic comença l'any 1563. El poble no tenia Casa de la Vila, i els jurats celebraven les sessions a l'església, dins la capella de santa Anna, la capella que avui és del Nom de Jesús, on, en lloc del retaule actual, hi havia una taula de santa Anna, pintada per l'artista Mateu López. En aqueixos llibres d'actes, es trobem cada any referències a les festes de sant Joan de Juny, afirmant que *ja és pràctica antiga de la present vila, per la festa del gloriós Sant Joan, aver predicador i juglars i trompes, i que és privilegi de l'honorable batle i jurats ballar les primeres danses en el ball de la plaça.*

Podem pensar i creure que, des d'aquells temps llunyans, el poble de Sant Joan jamai ha deixat de celebrar, amb més o manco solemnitat segons fossin d'abundants o de magres les anyades, les festes del sant patró. Per les notícies dels llibres d'Obreries de l'arxiu parroquial, sabem que les festes patronals se celebraren per la diada del Naixement del Baptista, el 24 de juny, al manco fins l'any 1911; consta que a partir de l'any 1918 la celebració passà a la festa de la Degollació, el 29 d'agost. No podem assegurar si el canvi de data es va fer aquell mateix any de 1918 o si ja s'havia fet un dels anys anteriors, entre 1912 i 1917, perquè d'aquests anys no n'hem trobat notícies a l'arxiu parroquial. Tampoc no sabem d'on partí la iniciativa del canvi, si de l'ajuntament o de la parròquia o d'algun sector del poble, ni si es va fer amb l'acceptació general o amb divergències d'opinió. Potser l'arxiu municipal tenguí la resposta a aquests interrogants.

Les festes de la nostra vila passaren a celebrar-se per sant Joan Degollat (29 d'agost) el 1918 o pocs anys abans.

De totes maneres, avui, amb aquest ofici solemne que celebra el nostre poble, presidit per les autoritats municipals, afegim una anella més a la cadena ritual de la festa patronal de Sant Joan, una cadena que ja té quasi cinc-centes baules segures, si comptam des del document més antic que he esmentat, o més de set-centes molt probables, si comptam des dels inicis del patrocini del Baptista sobre la comunitat santjoanera.

Vaig llegir fa una setmana a un diari, una gasetilla sobre el programa de les nostres festes, que em va fer pena. Començava amb aquestes paraules: *Estas fiestas forman parte de los múltiples actos que, desde principios del mes de julio, tienen lugar en toda la isla*, com si les festes patronals de Sant Joan, i de qualsevol altre poble de la Part forana de Mallorca, no fossin més que la volta d'un esbart de torroneres que van de poble en poble, i la repetició banal d'una sèrie d'actes culturals, esportius, musicals o teatrals que fan una *tournèe* per ciutats i viles.

Les festes patronals d'un poble no *forman parte de los múltiples actos* que es fan aquí i allà. Les festes patronals de Sant Joan, com les de cada poble, tenen la seva pròpia personalitat, no són la repetició uniformada d'uns actes que es fan per tot arreu, compten amb el pes de la tradició i de la història de set segles, són part integrant de l'ànima del poble, són les festes anuals i exclusives de la vila de Sant Joan, uns dies que identifiquen els santjoaners com a membres d'una comunitat amb la seva pròpia personalitat, amb la seva pròpia història, són un dels més importants signes d'identitat, pels quals Sant Joan és Sant Joan, un poble que és, no millor ni

pitjor, però sí diferent de qualsevol altre poble.

Aquell bon periodista que va redactar l'anunci de les nostres festes, supòs que sense mala voluntat, però amb una frivolitat desconsiderada, fent cas omís de set-cents anys de tradició, no deia perquè feim aquestes festes, ni perquè les feim el 29 d'agost, ni si amb elles volem honrar qualcú; enmig de la llista dels *múltiples actos*, no anomenava la revetla amb el seu nom -només parlava de *un concierto delante del campanario*- ni les corregudes, actes -la revetla la nit abans de la festa, i les corregudes de joies després de l'ofici de la diada- que fa al manco cinc-cents anys són part integrant de les festes patronals.

I per acabar d'arrodonir les omissions, per al dia d'avui, 29 d'agost, només anunciava *cuatro obras de teatro, i una traca final*; això és tot. Vol dir, que l'acte que ara estam celebrant -el poble reunit en aquesta església amb les seves autoritats a la bancalada presidencial- sembla no tenir cap interès dins el seguit d'actes festius, i el periodista, amb el programa oficial a les mans, li ha passat per damunt, sense mencionar-lo. Com tampoc li ha merescut cap menció el qui és el centre de les festes, sant Joan Baptista, al qual no es fa cap referència en tota la gasetilla.

Cap dels nostres avantpassats, cap dels santjoaners de tantes generacions, des del segle XV fins avui, reconeixeria en la informació d'aquell diari les festes del nostre poble. Pareixen unes festes de qualsevol lloc, fetes amb un motlo comú per aplicar a qualsevol vila, sense cap senya d'originalitat ni de personalitat.

Les nostres festes no són les festes de Sant Bartomeu de Montuiri, ni les de Santa Praxedis de Petra, ni les de la Beata de Vilafranca, sigui dit amb tots els respectes pèr les excel·lents festes patronals que organitza i celebra amb entusiasme cada un d'aquests pobles veïnats. Les nostres festes són les festes de sant Joan Degollat, de la vila de Sant Joan. Hauríem de protegir, entre tots, l'originalitat i la personalitat d'aquestes festes patronals, hauríem de mantenir, part damunt de tot, els actes més ancestrals i característics de la nostra vila, i, sobretot, hauríem de ser ben conscients de què, sense aquest ofici en honor de sant Joan Baptista, que és l'acte central de les festes, tots els altres actes de l'atractiu programa perdrien el seu sentit i la seva raó de ser.

Tant de bo que es mantenguin, al manco altres set-cents anys, ben autèntiques i ben santjoaneres, les festes patronals de sant Joan Degollat.

Josep Estelrich i Costa

ARA VA DE BO

PROVES NUCLEARS, QUI LES VOL CONDEMNAR!!!

Com tots sabeu, les proves nuclears que realitzen els francesos als atol·lons de Fangataufa i Mururoa, situats al Pacífic Sud, han estat rebutjades pràcticament per totes les nacions del món i condemnades per grans activistes del món de la cultura i personalitats de tota mena.

Bé, aquesta introducció és per fer saber a tota la opinió pública que l'Ajuntament de Sant Joan, o millor dit, l'agrupació del *Partido Popular* a l'Ajuntament de Sant Joan, no les vol condemnar, ni tan sols vol expressar la seva protesta per les accions promogudes pel senyor Jacques Chirac.

Tot això ve degut a què jo vaig presentar una moció per protestar pel fet francès al darrer Ple de l'Ajuntament de Sant Joan, i aquesta va ser rebutjada per cinc vots en contra (dels regidors del PP), una abstenció (d'un regidor del PP) i tres vots a favor (dos del PSM i un d'UM).

Com que sóc una persona inquieta i solc raonar els meus fets, he intentat explicar-me l'actitud d'aquests representants del poble de Sant Joan. L'actitud d'aquests senyors em crea molts de dubtes:

— La mà del senyor Aznar arriba fins a Sant Joan? Com recordareu, quan se li va demanar per les proves nuclears, va sortir en la seva defensa.

— Dins el col·lectiu dels regidors del *Partido Popular*, ningú té sensibilitat per aquests temes. Recordem, però, que així mateix hi ha haver una abstenció.

— ¿Tindrà, el col·lectiu dels regidors del PP, alguna pressió per part dels set-cents i escaig votants que va tenir aquest partit a Sant Joan per l'actitud mantinguda?

— ¿Realment, dins el grup municipal del PP, hi ha debat o es fa el que dicten una o dues

d'aquestes persones? Recordem que la base de la democràcia és el debat i la confrontació de pensaments i idees.

Durant el Ple, no esgrimiren cap raó pel seu vot negatiu.

Les explosions nuclears, a més del mal físic que fan en el moment de l'explosió, també provoquen un terratrèmol de més de quatre punts a l'escala de Richter i creen radioactivitat,

la qual provoca càncer a les persones. Vaig veure un parell de documentals al televisor sobre les primeres proves nuclears que es feren i pràcticament tots els afectats han mort de càncer. Al Japó encara es veuen les conseqüències de les bombes nuclears que hi varen llançar els americans.

A més, pensau que totes les persones són iguals i la gent que viu als atol·lons tenen el mateix dret que tota l'altra gent del món i per aquesta mateixa raó, totes les nacions tenen el mateix dret. Pensau per un moment que tots els països del món, esgrimint aquest dret, fessin una prova nuclear semblant a les que fan els francesos, la terra quedaria brillant per la seva absència.

Pensau quants problemes podríem resoldre al Tercer Món amb els milers de milions que costa cada prova d'aquesta casta. I a quantes boques podríem donar pa.

A continuació, transcriuré amb lletra menuda la moció que vaig presentar al Ple de l'Ajuntament i que va ser rebutjada.

En Francesc Nicolau, en nom i representació del grup municipal del PSM-Nacionalistes de Mallorca, presenta la següent MOCIÓ per tal que sigui debatuda en el Ple de l'Ajuntament de Sant Joan.

El passat 10 de juliol es varen complir deu anys de l'atemptat que enfonsà el RAINBOW WARRIOR en aigües del Pacífic Sud i acabà amb la vida d'un dels seus tripulants. Fou una acció de terrorisme d'Estat realitzada pels serveis secrets francesos i l'objectiu que perseguia era impedir que l'organització ecologista GREENPEACE interferís i denunciàs pacíficament la realització de proves nuclears als atol·lons de Fangatufa i Mururoa, a la colònia francesa de la Polinèsia meridional.

Tot i així les proves foren suspeses l'abril de 1992 per una moratòria pactada entre les potències nuclears. Però la bona disposició d'arribar a un tractat de no proliferació que suspengui definitivament aquestes activitats es veu truncada per la decisió del recentment elegit president de França Jacques Chirac de reiniciar el mes de setembre els assajos nuclears a les seves colònies d'ultramar.

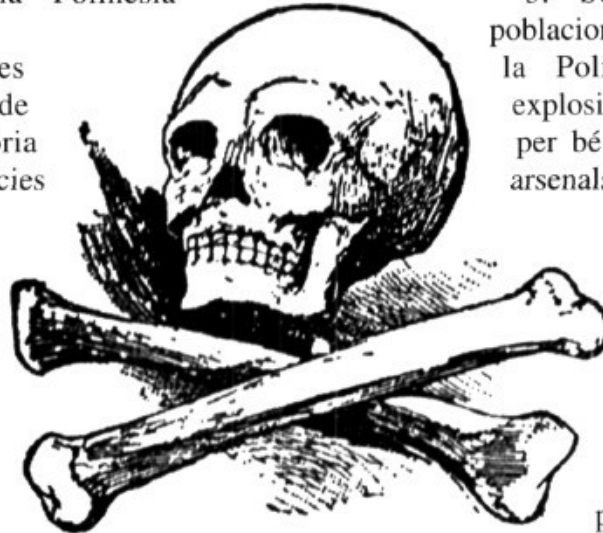
Davant aquests fets, gairebé coincidents amb el cinquantè aniversari de l'explosió de la primera bomba atòmica a Hiroshima, i per tractar-se d'un estat membre de la Unió Europea creim necessari, des de la perifèria mediterrània, fer arribar la nostra veu a través de les següents resolucions:

1. Adreçar la més ferma i decidida protesta al President de la República Francesa Sr. Jacques Chirac, pel reinici de les proves nuclears, manifestant una nul·la consideració cap al propi futur de la vida i la humanitat.

2. Encoratjar i felicitar l'organització ecologista GREENPEACE per la seva labor en la defensa de la supervivència planetària i oferir-los el nostre suport institucional per dur endavant les seves activitats.

3. Solidaritzar-nos amb les poblacions illenques i aborígens de la Polinèsia, sotmeses a les explosions nuclears sistemàtiques per bé de la modernització dels arsenals atòmics europeus.

4. Reclamar el dret a l'autodeterminació de tots els pobles, lluny del sistema mundial basat en l'imperialisme i el domini colonial, fent possible un total i efectiu control econòmic i polític per part de la població.

GREENPEACE. C/ Rodríguez San Pedro, 58. 28015 Madrid.

Women League for Peace and Freedom. BP 4427. Papeete. Tahití.

Francesc Nicolau

Cooperativa Agrícola
SANT JOAN

«Tota casta de
productes del camp a
bon preu»

Carrer de Petra, s/n

Tel.: 52 63 24

Elèctrica

PEP DES SAIG

instal·lacions elèctriques
xarxes de baixa tensió
subministraments elèctrics

Consistori, 8 ☎ 52 63 23
Sant Joan

DOS DITS DE SENY

LA FAMÍLIA ÉS LA PRIMERA TRANSMISSORA DE LA FE

En altre temps la societat transmetia la fe, perquè tota ella girava a l'entorn d'uns eixos religiosos (missa i catecisme dominicals, sermons de Quaresma, missions populars, etc.). A partir sobretot de la segona meitat del segle vint el fet religiós ha sofert en el nostre país canvis importants i un d'ells és que la societat ja no transmet la fe. Com a màxim perpetua, per tradició, uns actes religiosos que originàriament eren vivències de fe i que ara a poc a poc es va convertint en simples actes culturals, socials o folklòrics.

Si la societat ja no ens transmet la fe, si l'escola ja només ensenya la religió com a fet cultural, si la parròquia ja no aglutina més que un petit nombre de cristians mentre la majoria hi acudeix només esporàdicament com qui va a una estació de serveis religiosos, a qui correspon, doncs, en aquesta nova situació la responsabilitat de transmetre la fe?

Fàcilment estarem d'acord que així com la llengua materna i els primers sentiments de sentir-nos estimats i d'estimar ens transmeten els pares, o els qui ocupen el seu lloc, així també la família és la que transmet, conscientment o inconscientment, els primers fonaments dels valors humans més elementals, com són el respecte, la convivència, la justícia, l'honradesa, la germanor, la solidaritat, etc. I entre aquests valors també hi podem posar, evidentment, la fe.

En el cas que els pares, pels motius que sigui, no transmetin la fe als seus fills, ja no poden esperar que després la societat o l'escola o la

parròquia ho farà per ells. I no val l'argument dels qui diuen que no volen condicionar la fe futura, dels fills perquè els volen donar l'opció de descobrir-la per ells mateixos. Si els fills no han detectat la fe dels pares, equivaldrà a dir que han detectat la seva manca de fe, o tal vegada una fe purament convencional i folklòrica, és a dir, sense un convenciment profund. Amb comptes de no condicionar la fe dels fills, en realitat aquests pares l'hauran condicionada negativament.

En canvi, si els pares han sembrat i cultivat el germen de la fe en els seus fills des de la primera infància, després sí que podran trobar una ajuda complementària a l'escola i a la parròquia. Però ni la classe de religió, ni la catequesi parroquial, ni la missa dominical podran suplir la tasca dels pares en la qüestió de contagiar la pròpia fe, sobretot en els infants més petits i en els adolescents. De més grans sí que podran els joves descobrir la fe pel seu compte. Però hem de tenir ben present que, així com van les coses, la societat actual els dóna més motius per rebutjar la fe rebuda, que no per descobrir la fe desconeguda.

I tot això sense oblidar que la tradició catòlica sempre ha considerat la fe com un do de Déu, és a dir que Déu la dóna a qui Ell vol i fent-se servir dels mitjans que Ell vol. Però normalment també compta amb nosaltres, com a col·laboradors en la seva obra creadora i com a instruments de la seva gràcia.

Sebastià Salom Mas

SUBSCRIPCIÓ PER UN ANY, 3.000 ptes.

Nom:.....
 Cognoms:.....
 Carrer:.....núm.:.....
 Població:.....cp:.....
 Banc o Caixa:.....oficina.....
 carrer:.....núm. de compte:.....

Feu arribar aquesta butlleta a qualsevol membre de l'equip de redacció o enviau-la a:

MEL I SUCRE Sant Joan, Ramon Llull, 48

firma

mel i sucre, dolcet, dolcet

▶ **NO SÉ SI** som un home influent o si som un profeta, però el cas és que el mes passat vaig parlar del mal estat de diversos solars i aceres del Camp, que estaven plens d'herba, i a hores d'ara el problema està resolt. Els solars més grans del Camp són propietat d'una de les autoritats més enfilades del poble, i les ha fetes netejar dies passats. ¿Què hauria passat si haguessin estat d'una persona qualsevol sense responsabilitat política? Idò, el que passa a tots els altres solars que encara romanen en el mateix estat d'abandó: que ningú els obliga a posar-los en condicions. Tanmateix, jo no perd l'esperança que aquesta acció s'estengui a altres endrets, sense la meva denúncia puntual, és a dir, *de motu proprio*.

▶ **EL NOU PRESIDENT** de la Comunitat Autònoma, Cristòfol Soler, va visitant tots els pobles, a poc a poc, presentant-se a les autoritats locals. A finals del mes passat tocà a Sant Joan. El president és un home discret, poc xerrador i molt escoltador i sembla que inaugura una nova època i un estil nou, radicalment distint i distant del *populatxer* Canyelles. A diferència d'aquest, no sap fer gloses amb una llengua «suculenta» (Joan Barceló *dixit*), però ha encetat una política lingüística que, com a mínim, ha tengut la virtut de desesperar els espanyolistes juràssics del partit. En Soler pareix un home que diu les coses pel seu nom, un home que pot demostrar que és possible tenir una dreta a l'europea, al contrari de la dreta caciquil i obtusa que hem patit fins ara.

Un home que ha descobert que la llengua no serveix només per fer gloses.

▶ **ÉS BEN CLAR** que no és el mateix predicar que donar blat. El nostre batle practica als plens la tàctica del corró, el mateix que els líders del seu partit han denunciat a Madrid durant anys, quan els ho feia el PSOE. Als Plens de l'Ajuntament no interessen els debats, només aprovar punts mecànicament. Aquesta manera de governar, amb una gestió personalitzada en la figura del batle, amb regidors del govern que pareixen criats del batle en lloc de col·laboradors, no pot ser de cap de les maneres positiva a llarg termini per al poble.

▶ **EL SERVEI DE** neteja de camins que du a terme la Mancomunitat del Pla és una gran idea i, com totes les coses bones, millorable. La freqüència de pas de la màquina i el nombre de camins que se'n veuen beneficiats haurien d'augmentar. Ara, una altra història és si ho ha de fer l'Ajuntament o la Mancomunitat. Una màquina petita val devers un milió de pessetes i amb un tractor petit i un jove en atur (o un objector) que volgués fer feina es podrien fer molts de quilòmetres cada any. Els veïns ho estalviarien en pintura dels cotxes. Això implicaria deixar de tenir un gran superàvit a la Caixa Municipal, però tothom sap que, salvada una raonable prudència, els doblers aturats no serveixen per res i que val molt més dedicar-los a donar bons serveis als ciutadans.

Joan Bauçà

ONOMÀSTICA SANTJOANERA A TRAVÉS D'UN LLIBRE DE LA GUÀRDIA MARÍTIMA (SEGLE XIX) (i III)

La nomenclatura popular dels carrers. L'interès del contingut d'aquest llibre se centra sobretot en l'aportació de noves dades sobre la genuïna i autèntica nomenclatura popular dels carrers, molt allunyada encara de les disposicions oficials de l'any 1862.¹

De tota la sèrie documental que formen els llibres de talles del repartiment de les guàrdies de mar, solament n'hi ha dos —els dels anys 1819 i 1820— on consten els noms dels carrers de la nostra vila.

En el llibre que ens ocupa, hem comptabilitzat els noms de trenta-dos carrers i carrerons que configuraven l'estructura urbana de la nostra vila en el primer terç del segle XIX.

Aquesta denominació, feta pel poble i sorgida d'una manera espontània, designava el carrer per qualque tret que el caracteritzàs, com ara el malnom i/o ofici d'algun dels seus residents.

A continuació us n'oferirem l'inventari, tot seguint el mateix ordre itinerant —respectant l'ortografia original— que efectuà el clavari Miquel Fiol Auba ara fa 176 anys.

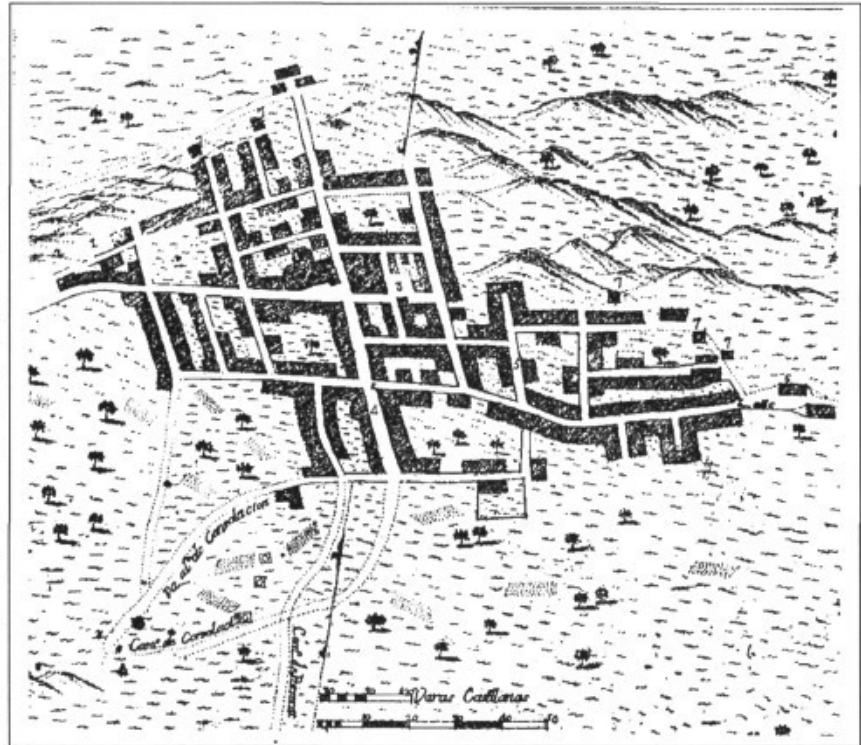
1. Carrer Nou. 12 residents. Carrer Nou (f. 5 r.)

Juan Barceló Margoy
Va de Franch Cotá
Juan Gayá Perdut
Juan Bou dels Pagos
Juan Antich Guitso
Miquel Bausá Mort
Guillm Mayol Perdiu
Va de Pera Andreu Mas Filmorat
Miquel Nicolau Gall
Va de Antto Ferragut Mal
Va de Cosme Mas Muliner
Antto Ferregut Mal

2. Carrer d'en Beina. 6 residents. Carrer den Beyna (f. 6 r.). Fa el nom d'un habitador del carrer.

Ramon Bausá Beyna
Arnau Gayá Peña
Maria Salom faleta Da
Juan Bausá Pastor
Antto Matas Geroni
Anna Bausá Rosa

3. Carrer de Mestre Simó. 5 residents. Carrer de

Plànol de Sant Joan, devers el 1791, obra de Geroni Berard i Solà.

Me Simó (f. 6 r.) Fa al-lusió, creim, a Miql. Bausá Simó, habitador del carrer.

Bartto. Nigorra
Guillm Bausa Brutet
Juan Mas Verdale
Miquel Bausá Simó

4. Carrer del Metge Mayol-Presó. 12 residents. el

Metga Mayol-Presó (f. 7 r). De les dues denominacions, una tal vegada faci al-lusió al doctor en medicina Pere Mayol i Florit (†1790), casat amb Joana Colom i Escanelles, neboda del rector Joan Escanelles. L'altra, a una de les dues presons que hi havia hagut antigament al poble.

El 1820 ja el trobam com «carrer de la Presó».

Antt^o Bausá Monjo
V^a Gorra
V^a de Bartt^o Bausá Capallet
Cosme Salom falet
Gabriel Bausá Beyna
Bartt^o Mort forner
Nedal Volando
Anto. Volando
Pau Garí
Bernadí Pericás
V^a Bosa
V^a de Rafel falet

5. **Carrer de la Posada de Son Font.** 12 residents. **Posada de Son Font** (f. 8 r.) Amb el nom de «posada» es designava antigament la casa ubicada al poble on els amos o senyors de possessió tenien estatge els diumenges, festes i altres dies necessaris. El nom d'aquest carrer fa referència al seu edifici més important.

Guillem Gayá Calí
Miq. Gual de Jordi
Fanch Nicolau Trumpixol
Va Arnaueta
Bernadí Falet
Va Pastora
Maria fiol Va den Curt
Matheu Font Picapadrer
Franch Matas de Franch
Miq. Matas
Antto Gayá Parrech
Antto Gayá Neula

6. **Carrer dels Molins.** 3 residents. **Mulins** (f. 9 v.)

Bernadí Tronca
Miq. Manut
Rafel Borrás

7. **Carrer de la Raval.** 8 residents. **Arreval** (f. 10)

Juan Bausá Riutort
Juan Nicolau de Sn Font
Pera Antto. Bausá Riutort
Va den Garbí
Juan Gual Fuster
Guillem Barceló Roig Mayor
Miq. Barceló Virrayno
Montserrat Nigorra

8. **Carrer Major.** 27 residents. **Carrer Mayor** (f. 10)

Amador Bausá Papa
Franch Gaya Jaumet
Franch Gayà Dominé
Antt. Gaya Jaumet
Antto Barceló Lluent
Bartt Safaretxer
Bartt. Ramon
Va Antt. Payeras
Antt Mayol ferrer
Josef Jaume de Miql.

Anna Munar
Pera Bou de Pera
Antto. Jaume
Guillem Barceló Roig menor
Catta Mayol Comellas
Maciá Marsal
Antto Oliver Marrenxó
Antto y Guillm Coves
Barbera Gual Porresana
Sebna Baranguer
Matheu Matas Perot
Miq. Roig forner
Guillm Antich Guitso
Antna Matas Da
Va de Sn Santus
Miquela Nicolau Va
Guillm Filmorat

9. **Carrer de la Rectoria.** 5 residents. **Rectoria** (f. 13)

Va Negra
Matgí Miralles
Miq. Juan Mena
Barbera Miralles Va
franch Antich Gorreta

10. **Davant l'Església.** 2 residents. **Davant la Igl^{sia}** (f. 14 r.)

Magdna Ribas Va
Miq. Juan Domine

11. **Carreró d'en Poruc.** 5 residents. **Carreró d'en Puruch** (f. 14 r.) Possiblement fa el nom pel Rnd. Miquel Gayà i Gayà *Puruc* (1715-1795), vicari de la parròquia. Una altra branca dels Puruc, de llinatge Bauçà, està datada el 1801.

Jordi Font
Juan Mort
Miq. Gaya Escolá
Miq. Monjo
Juan Peris

12. **Carrer d'en Morei,** 23 residents. **Carrer den Morei** (f. 14 v.) Fa el nom de la família Bauçà *Morei*.

L'Honor Antoni Bauçà *Morei* i dona Joana M. Gayà tengueren tres fills: Joan Bauçà Gayà *Morei* (†1793), clergue; Antoni Bauçà *Morei* (1806-?), prevere; i Francesc Bauçà *Morei* (†1811), clergue.

FONTANERIA i FERRERIA

J. COMPANYY

*Instal·lació de banys i
de calefacció central
Llanterneria en general
Ferreria*

C/ Consolació, 17. Sant Joan
Tel. 52 62 77

RESTAURANT - BAR

Cta. Manacor - Inca, km 9 Tel. 830246 PETRA

Miquel Garí
 Juan Xecota
 Maria Polla
 Antto. Castañer
 Antto Puig
 Juan Canonga
 Juan Maset
 Franch Castañer
 Juan Matas de Franch
 Guillm Coves
 Va Faleu
 Miql. Fiol de Juan Alba
 Antto. Gayá Foch
 Jaume Fiol Donat
 Bernat Cremat
 Miql. Poll
 Geroni Manut
 Pera Andreu Roveyat
 Damiá Vaquer Menor
 V^a de Pera Juan Marques
 Fran^{ch} de Carrutxa
 Antto. Cay Muliner

13. **Carrer d'en Xina**- 3 residents. **Carrer den Xina** (f. 17 r.) El 1820, «Carrer de Gabriel Xina». Fa el nom de Gabriel Xina, aleshores difunt, ja que consta la seva viuda a la llista de residents.

V^a de Gabl. Xina
 Juan Gaya Perdut menor
 Cosme Mas Filmorat

14. **Carrer de les Parres**. 15 residents. **Carrer de las Parras** (f. 17 r.)

Rafel Galmes de Matgi
 Juan Galmes Reyno de Rafel
 Juan Matas Buruxó
 Franch Antich Menor
 Antto Bausá Betlem
 Gabl. Gaya de Randa
 Va Putxera
 Mayoralá dels Pagos
 Pau Valero
 Juan Gaya Dominé
 Franch Bausa Valent
 Juan Barceló Calet
 Miql. Mayol de Josef
 Catta Jaume Va Filoni
 Antto Matas Recolat

15. **Carrer del Datiler**. 7 residents. **Carrer el Datilé** (f. 18 v.) Sembla que a qualche corral d'aquest carrer hi havia un fasser (datiler). Les fonts orals així ho confirmen [2]. Probablement aquest fasser originà també el malnom Datiler o Ditaler. Un resident d'aquest carrer, de llinatge Matas, porta aquest malnom.

Maria Florit Catineva
 Barbera Bausá Say
 Juana Maria Revell
 Amador Papa Fuster
 Antto Jaume Jordá
 Juan Bausá Calvó
 Guillm Matas Datilé

Aquesta casa del c/ de Sant Joan, on avui encara podem observar que hi havia un arc de mig punt, durant el segle XVII era propietat del rector Antoni Ramis.

16. **Carrer de ca na Ramis i Jutge**. 6 residents. **Ca na Ramis i Jutga** (f. 19 v.) Un altre carrer amb dues denominacions. La primera fa referència a la casa de la família Bibiloni i Ramis. Un avantpassat d'aquesta família fou el rector Antoni Ramis (1634-1680). Aquesta casa, el núm. 9 de l'actual carrer de Sant Joan, té un bellíssim portal de mig punt. És el domicili de na Francisca Barona.

L'altra denominació, no sabem si correspon al malnom o a un antic administrador de justícia, habitador del carrer. A l'amillament de l'any 1864, consta un tal Rafel Miralles *Jutge*, que vivia al carrer de na Ramis, núm. 5.

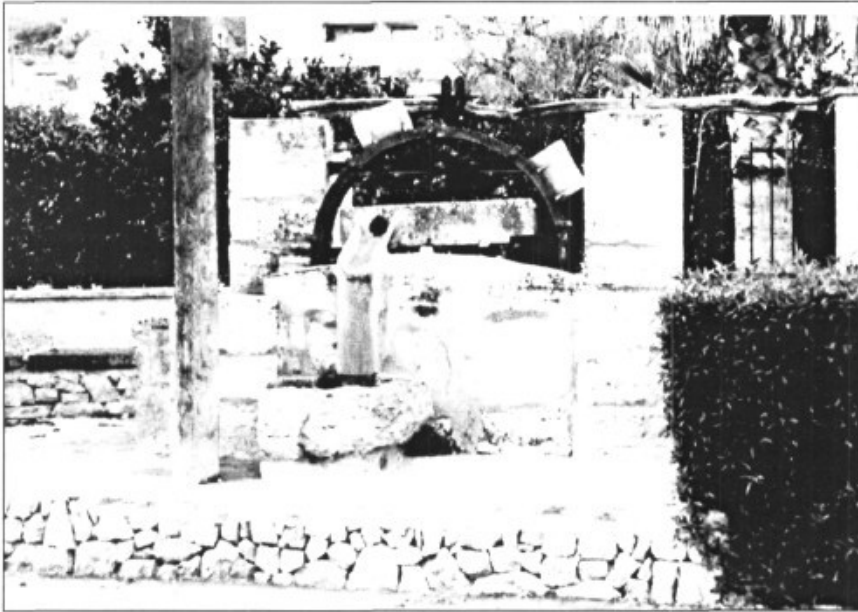
Juan Bausá Cay
 Jutga
 Guillem Vicari
 Miql. Nicolau
 Franna Anna Gaya Va
 Va Amedor Gay

17. **La Plaça**. 2 residents. **La Plasa** (f. 20 r.)

Matheu Bausa
 Juan Bausa Revell

18. **Ca Na Pocovina**. 3 residents. **Cana Pocovina** (f. 20 r.)

Antto. Bausa Simó
 Antto. Mayol de la Plasa
 Bartto Morro

La Sínia dona nom a la zona que l'envolta. En el dia d'avui la tenim després d'una reconstrucció dels anys 80. El carrer actual de la Sínia es posà a la darrera nomenclatura catalana que es va fer a finals dels vuitanta.

19. **Carrer d'en Joan Matgí.** 6 residents. **Carrer den Joan Matgí** (f. 20 v.) Fa el nom de Joan Bauçà Company *Matgí*, fill de Matgí i Catalina. Morí el 2-2-1814 als vuitanta anys.

Arnau Mas
Antto Garí
Va de Juan Matgí
Picapadrer Pera Matas
Miq. Florit Fullana
Ramon Font

20. **Carrer d'en Virgo.** 5 residents. **Carrer den Virgo** (f. 21 r.) Fa el nom de Joan Florit *Virgo*, habitador del carrer.

Bartt. Bou Mayor
Rafel Selvá Pulit Tixedor
Juan Florit Virgo
Juan Rosa menor
Guillm Font Poll

21. **Carrer del Saig.** 6 residents. **Carrer del Saig** (f. 21 r.) Fa el nom d'un càrrec municipal, avui extingit: Saig, oficial o missatge de la vila, formes que trobam a documents de temps enrera.

L'individu en qüestió era Miquel Bonet, casat amb Jerònia Font i Pallisser. El 1819 ja era difunt: la seva llista consta a la llista de residents del carrer.

El 1820 és el «carrer de la Carnisseria».

Martina Munar
Sebna Bou Da
Franch Gaya Monjo
Va de Miql. Mas
Va de Miquel Bonet
Bet Calobre Va

22. **Carrer d'en Fonoi.** 9 residents. **Carrer den Fonoi** (f. 22 r.) Fa al·lusió a Joan Juan *Fonoi*, resi-

dent del carrer.

Juan Matas Marti
Juan Fullana Taconer
Barbera Filoni Salva
Pera Bausa Papa
Juan Florit Gros
Juan Juan Tixedor
Bartto Salva Pulit
Juan Juan Fonoy
Ferrerico Me Pera

23. **Carrer del Sr. Matas.** 8 residents. **Carrer del sr. Matas** (f. 23 r.)

Va de Miql. Juan
Juan Bapto
Va Vaquera
Juan Roig de Alcudia
Rafel Juan Matarino
Ramonet Carrixó
Va de Miquel Juan Miliciano

24. **Carrer del Taconer Lluc.** 5 residents. **Taconer Lluch** (f. 24 r.) Sabater o taconer, antic ofici d'un resident del carrer, de malnom

Lluc. El 1820 és el «carrer de can Lluc».

Va Fullana
Taconer Lluch
Guillm Lluch
Franch Guiemó
Rafel Roig xoroy

25. **Carrer de na Pipa.** 10 residents. **Carrer de na Pipa** (f. 24 v.)

Antt. Virgo
Juan Mieras Faleu
Pera Josef Matas de Jaume
Juan Teu Estaqueta
Margta. Ferrer Pipa
Juana Ma. Mas Va
Va de Jaume Fiol
Matheu Gayá Blanch
Guillem Matas Perot
Miq. Mora Ferrer

26. **Carrer d'en Morimori.** 2 residents. **Morimori** (f. 25 v.) Fullejant altres llibres de la guàrdia marítima, hem sabut el nom de pila d'aquest individu, Arnau Morimori, malnom força peculiar, del qual no sabem res.

Un any després, el 1820, trobam el nom del carrer canviat: «Carrer Panarer». Al carrer hi habitava un tal Anto. Jordà *Panerer*, menestral d'aquest ancestral ofici.

Bartto Gual Fogueró
Anto. Jorda Panarer

27. **Carrer d'en Garau.** 6 residents. **Carrer den Garau** (f. 25 v.) A la llista de residents, consta la viuda d'aquest personatge. Jaume Barceló Mayol *Garau*, fill de Joan i Caterina, casat amb Anna Gayà.

Morí el 5-10-1817. Té la sepultura dins l'església, davant la capella de Sant Josep. A l'amillament de l'any 1864 trobam un Jaume Barceló *Garau*, metge, probable descendent d'aquesta família benestant.

El 1820 el trobam com «carrer de la Posada el Pujol».

Teu de na Busquereta
Va Garavina
Pera Bou menor
Rafl. Bausá Valent
Miq. Bausá Cotá
Va dn Garau

28. **Carrer del Barracar.** 19 residents. Barracar (f. 26 r.)

Josef Mayol i Colom
Va de Rafel Salvá
Damiá Munar Marió
Bartto. Reull
Anto. Baruxó Muliner
Jaume Morla Cox
Jaume Antich Balaguer
Bartto Fogueró Coix
Juan Bausá Capallet
Maria Nigorra
Pera Andreu Nigorra
Juan Antich Balaguer
Va Xesqueta
Pau Bausá Boix
Guillm Nicolau Roveyat

29. **Carrer del Capellà Reüll.** 14 residents. **Del Capella Reull** (f. 28 r.) Es tracta de Guillem Gayà Bauçà *Reüll* (†1834), arxiver de la parròquia i mestre primeres lletres per l'Ajuntament. Un germà seu, Bartomeu Gayà *Reüll*, vivia al carrer del Barracar.

Jaume Pubil
Va Garrovera
Miquel Cay
Margta Cardáxa Solta
Anto. Antich Baró
Va de Antto Fiol Donat
Pera Mayol de Josef
Llorens Font
Guillem Morlá Mayor
Juan Rosa Mayor

Va Rosa
Va Boxa
Guillem Fiol Donat
Guillem Gayá Perot

30. **Carrer de la Sínia.** 25 residents. **La Sínia** (f. 29 v.) Sobta la grafia d'aquest popular i populós carrer. És cosa prou coneguda que el mallorquí parlat, té tendència a l'eliminació de la vocal final dels mots esdrúixols acabats en —ia (cf. síquia). Aquesta dada documental, pot esser d'interès per als estudiosos de la llengua.

Na Miquelona Solta
Va de Pere Cotá
Antto. Gaya Carritxo
Juan Capallet menor
Miq. Papa Fuster
Matheu Manut
Guillem Company Miqueló
Catta Roig Asoleyat
Juan Bausá Ramon
Va Brocala
Guillm Morla menor
Rafel Eufrey
Anto Fraró
Va de Guillm Bausa Fraró
Va de Antto. Bausá Matheu
Miq. Foch
Franna Rebasa Sola
Hs. de Joan Miqueló
Bernat Curt
Antto. Monjo Fuster
Franch Gorra
Franch Mestra Betxá
Juan Gayá Perrich
Va de Rafel Gual Maymó

31. **Carrer d'en Pansa.** 3 residents. **Carrer den Pansa** (f. 30 r.)

Maria Comellas
Va de Arnau Munar
Barth. Foch

32. **Carrer que no passa.** 5 residents. **Carrer qui no pase** (f. 31 r.)

Pera Antich Frara
Hs. de Pera Llobera

**"SA
NOS
TRA"**

CAIXA DE BALEARS

Carrer de Palma, 16
Sant Joaán
Tel.: 52 60 33

FUSTERIA

Rafel Dalmau

Fusteria en general i
mobles de cuina

Carrer dels Molins, 4
Tel.: 52 63 85

Fran^{ch} Barceló Calet
Miq. Bausá Pera Bou
Miq. Bausá Matheu
Ant. Cardaix

Les possessions. A la relació de possessions del llibre hi manquen, per raons que ignoram, algunes de les més importants del terme (Es Calderers, Es Cremat, Son Rabassa...) Vet aquí la llista, seguint l'ordre itinerant i respectant l'ortografia original:

La Bastida
Algorfas
Gosauba
Son Gual
Son Brondo
Son Fret de Matheu
Son Fret de Miql.

Carrutxa
Mayá
Solanda
Son Vermey de Arnau
Son Vermey den tromper
Son Garrover
Son Font Mayor
Son Font menor
Orta
Ortella
Antto. de Son Barceló
Guill^m Gual Valero
Miq. de Son Barceló
Ne Cataña

Francesc Canuto i Bauzá

Notes

¹ El 25 d'abril de 1862, arran de les disposicions oficials relatives al nomenclàtor urbà, el Butlletí Oficial de la Província, núm. 4598, publicà una circular del governador on es manà fer la numeració de les cases i la retolació dels carrers en la llengua oficial.

² Miquel Florit i Hugué: *Llinatges i malnoms de Sant Joan*, pàg. 52. L'autor recollí, oralment, l'existència d'un fasser a una casa, la qual cosa originà el malnom Datiler o Ditaler.

POEMA SENSE NOM

Noia de fils daurats
i Topazi a la mirada,
entre Rubis llueixen
blanques Perles encastades,
llur Oïda i Narius
són Fina Pedra Tallada.

Benaurat aquell què un dia
pogués tindre't a Casa,
per estimar-te i honorar-te
en La Sort i La desgràcia.

Podent veure reflectida
en cada jorn què passa,

La Lluentor Amorosa
de ta Virginal Mirada.

I estrenye't entre
els seus braços,
el teu cos de
Porcellana
i Xiuxiuejar-te
a l'Orella, que sols a tu,
és a qui estima.

I arribada "La Primavera"
pogués en l'Impol-lut Llençol,
pam a pam acaronar-te
cada racó del teu cos,

des del Cap al Cim de Venus
del Pubis a la Carena.

Entrar al teu jardí voldria,
per La Llavor sembrar-hi
amb la mateixa sarment,
què temps enrera
a llurs Ponzelles,
en Fragants Flors
van florir.

Vicenç de Son Rapinya

Agenda-Octubre

Natalicis

Marta Sánchez Matas (6-IX-1995)

Defuncions

Bartomeu Bou Riutort (8-IV-1934 / 18-IX-1995)

Noces

José Ramón Mota Tribal-Francisca Bauzá Cerdà (29-VII-95)

Apotecaries de guàrdia

Diumenges

Dia 1: Porreres
 Dia 8: Sant Joan
 Dia 15: Vilafranca
 Dia 22: Ariany
 Dia 29: Montuiri
 Dia 5 de nov.: Petra
 Dia 12: Porreres

Horari d'autobús

Sant Joan-Palma-Sant Joan: 7.50 h; 13.00 h; 15.20 h; 16.20 h; 18.20 h; 19.30 (dies feiners).

Sant Joan-Palma-Sant Joan: 8.25 h; 10.00 h; 18.25 h; 19.30 h (dies festius).

Horari d'assistència mèdica

Centre sanitari: 10.30 h - 13.00 h (de dilluns a divendres).
 PAC de Vilafranca: resta d'hores.

Horari de farmàcia

Estiu: De 10 h a 13.30 h / De 18 h a 21 h

Hivern: De 10 h a 13.30 h / De 17 h a 20 h

Horari de misses

19 h (dies feiners) / 10.30 h i 19 h (dies festius)

Consolació: 16 h

Telèfons d'interès

Bombers: 55 00 80
 Centre Sanitari: 52 63 11
 GESA: 55 41 11
 Ajuntament: 52 60 03
 Apotecaria: 52 62 52
 Centre meteorològic: 26 46 10

Guàrdia Civil: 56 00 27

OCB: 72 32 99

PAC (Vilafranca): 56 05 50

El temps

Pluviometria G. Company

Setembre

dia 4	29,1	dia 21	4,3
dia 5	2,2	dia 24	4,4
dia 12	4,8	dia 25	5,4
dia 13	1,2	dia 26	0,5
dia 16	6,2		
dia 17	1,3		
dia 18	1,2		

Total mes 60,6

Total acumulat: 229,9

La lluna

Creixent de dia 1 a dia 8.

Plena de dia 9 a dia 16.

Minvant de dia 17 a dia 22.

Nova dia 23 a dia 29.

Efemèrides

OCTUBRE DEL 75 A SANT JOAN

- La revista *Teleclub* publica la història de Sant Joan per entregues.

OCTUBRE DEL 85 A SANT JOAN

- Dia 28 hi hagué un eclipsi de lluna.
- Va ploure durant molts de dies
- A *Mel i sucre* es publica una interessant entrevista a l'amo en Biel de Son Castanyer.

Gracià Sánchez

TERANYINES

Si vols fer poble
i conèixer la teva història
subscriu-te a les

MONOGRAFIES SANTJOANERES

